

Barnets åndelige liv

Hvad er åndelighed? (Fowler – Nye)

- Søgen efter mening: Hvem er jeg og hvorfor er jeg her?
- Længsel efter sammenhæng og forbindelse: med mig selv, andre og Den Anden og verden
- Alment menneskelig og medfødt
- Oplevelse af undren, mystik

Vi er åndelige væsner lige så vel som vi er fysiske, følelsesmæssige, intellektuelle og seksuelle væsner.

Alle mennesker er åndelige.

Åndelighed kommer – som alt andet – helt og fuldt til modenhed gennem Kristus.

Brainstorm: hvad/hvordan er et barn?

Et barns åndelighed er som et barn (Nye)

- Under udvikling/modning/dannelse
- Passer ikke fint ind i normer eller bruger konventionelle udtryk
- Det lyder måske mest som pludren og ikke "kristent". Det kan kræve en indsats for os at genkende det, der bliver udtrykt og udvikle (i stedet for at pådutte) et fælles sprog.
- Det overskrider kasse-tænkning og vil bruge alt (ikke bare religiøst/traditionelt udtryk)
- Det kan være intenst det ene minut og nonchalant det næste. Det udvikles sjældent i en lige linje eller efter vores kontrol.
- Det kan sagtens have værdi for barnet, men opfattes af dem, som om det ikke er vigtigt for andre/omgivelserne.
- Det er sårbart og kan d, hvis det bliver negligeret eller misforstået.

Børn stiller 5 spørgsmål (Schweitzer)

Eksistentielle spørgsmål dukker op. Spørgsmålet er, om vi vil lade børnene alene om at finde svar på dem eller ej. (Både i familien og i menigheden).

Disse spørgsmål - siger Schweitzer – er iboende og ikke påduttede udefra eller frembragt af andre. Behovet for svar kommer så at sige indefra.

Spørgsmålene kan ikke besvares tilfredsstillende uden inddragelse af religion/åndelighed/tro

Ret til religion: Hvad sker der, når / hvis disse spørgsmål forbigås i tavshed? identitetsdannelse; tillid og pålidelighed i andre mennesker og i den verden barnet vokser op i.

Er det nok at sige – det skal alle; sådan er det bare? Her ligger ofte et verdensbillede gemt. – er der så plads til håb, længsler, sorg og savn? Forholdet til døden har betydning for, hvordan vi lever.

"Gud" er et ord, børn støder på hos de voksne. Men er det nok at sige: "Sådan forestillede mennesker sig det en gang?" Allerede på et før-sprogligt stadie, fordi det handler om absolutthed (eller ikke). Begyndelserne til et guds-billede. (vi ved ikke, hvad det betyder for børns personlighedsudvikling, hvis de IKKE får tilbudt sprog for Guds-erfaringer)

Børn vil gerne vide, hvorfor vi vil have, at de skal opføre sig fair, skal dele og måske endda skal beskytte de svage. Og hvad så, når alle nu ikke overholder reglerne?

At vokse op i et multikulturelt og multireligiøst samfund betyder et møde med andre religioner. Inkluderer spørgsmålet om, hvad tror vi på? Hvad er vi så? Muligheden for at skabe rammer om det, vi gør og det vi er – og hvorfor vi gør og er sådan eller sådan hos os selv.

Åndelige indfaldsveje

Hvad er tro? (ifølge Fowler)

- Tro (som religion) er de traditioner en gruppe af mennesker har samlet gennem erfaring, tradition og tid.
- Tro har et personligt aspekt
- Tro handler om tillid til Guds løfter
- Tro forener troende med Kristus
- Troens indhold/sprog skal tilegnes og videregives

For den kristne er "tro" primært forbundet med en relation med en transcendent God, hvis natur er beskrevet af Treenigheden samt forvandlingen af selvet gennem den relationer.

Består af tanker, følelser, vilje

Tro som udtryk

Tro er ikke statisk – hverken i styrke, stil eller udtryk.

Som forældre står vi med den udfordring at vi selv har fundet et ståsted, som (sandsynligvis og forhåbentligvis) passer til os, som mennesker og kristne.

Vores børn følger med os, men efterhånden som de vokser, så skal de selv finde et ståsted, som passer til deres musikstil, måde at være sammen med andre mennesker på, interesser osv. Det er en af de ting jeg er udfordret på for tiden: Hvordan lærer jeg mine børn at den kristne tro kan komme til udtryk på et væld af forskellige måder.

Og at måden ikke er vigtig, men at det er relationen til Jesus, som er afgørende?

Er det vigtigt for mig at mine børn bliver metodister, eller "må" de gerne blive sociale aktivister med en brændende kærlighed til Jesus? Kan de blive medlemmer af areopagos, tage til taizé eller være metal kristne? Hvordan viser jeg dem, at troen på Jesus ikke kun har ét udtryk, så de kan holde Jesus og kirken skilt af som to størrelser?

Vi har to ben: (Carlson et al)

Det betyder, at vi har TO ben at gå på i vores arbejde med børn

- 1) Viden OM Gud
- 2) Relationen til Gud

Det første handler om alt det, der gør den kristne tro til kristen – kendetegn, bibelkendskab, viden om kirken, teologi, hvorfor vi gør, som vi gør som kristne. Denne viden er noget, som skal gives udefra.

Den anden handler om, den relation som kommer indefra og er mellem den enkelte og Gud. Den kommer indefra, men kan støttes og faciliteres udefra. Det handler i høj grad om at forklare og sætte ord på det barnet selv erfarer og opdager.

Begge dele er vigtige.

Viden uden erfaring bliver tomt og meningsløst for den enkelte.

Erfaring uden viden bliver rodløst og uden sammenhæng med helheden. Skal bæres alene af den enkelte.

Traditionelt har vi haft tendens til at glemme ben nr. 2 og har kun fyldt på børn, som om de var tomme flasker uden evner til relation til Gud eller som om troen alene kom med viden.

Mellem de to ben spændes en myriade af indtryk, erfaringer, personlige præferencer, omstændigheder, vilkår, familiebaggrund mm. som gør, at selvom vores tro har fælles "ben", referencer og måske sprog, så er ingens tro helt ens – præcis ligesom DNA.
(Carlson)

C. Edwards model for trosudvikling

Derfor er denne her måde at forklare trosudvikling også god – igen rammer den også os som voksne.

Carolyn Edwards siger, at tro ikke udvikles strengt lineært, men mere som en spiral: Vi kan godt gå tilbage over kendt grund, men på en ny måde, fordi vilkår, omsætnigheder, alder og alt muligt andet kan have ændret sig.

Ligesådan er spiralen heller ikke hele tiden lige tæt på Jesus, fordi det også er et fakta i troslivet, at vi bevæger os tæt på og længere væk. Men forhåbentligt alligevel stadig nærmere.....

Åndelige indfaldsveje

– hvordan "ser" din åndelighed ud?

Hvilke udtryk for åndelighed er du mest komfortabel med?

Hvad Lasse fandt i børnehaven

Tre sten, der næste ligner guld. En grøn grankogle og et stykke skumgummi, der ligner en nederdel. Med andre ord: skatte!

[@lasseabom](#) har delt billedet, som jeg har fået lov til at dele videre. For det her er sådan et fint billede på barnets åndelighed.

Børns åndelighed er lidt som en skoletaske i indskolingen - et sammensurium af ting og sager. Noget givet med af voksne, andet samlet sammen af barnet selv. Her er sedler, der kunne have været brugbare (men henvendt til voksne) krøllet sammen i bunden af tasken. Der er en nærrende madpakke hjemmefra; halvt spist og godt mast. Måske en lånt bog, et stykke flot papir, en sten eller andet, der ligner affald eller rod, men som i virkeligheden er dyrebare skatte. Her er det ting barnet selv har fundet eller lavet og ting, som voksne har givet det. Nogle af tingene er alderssvarende - andet er først brugbart om mange år i en helt anden sammenhæng.

Børns åndelighed og tro sættes sammen af mange ting: af det, voksne giver videre - både det, der giver mening her og nu, og det, der bliver krøllet sammen i et hjørne for måske at give mening om mange år. Børns tro er både færdige, fine helheder fra voksne, men det er også bidder, de synes, er flotte, spændende eller vilde - også selvom det ikke giver mening for andre. Børns tro er sammensat (præcis som voksnes) og selvom den kan ligne eller lyde som noget rod, der bare skal skrottes, kan det være de fineste skatte. Men det kræver nysgerrighed at blive klog på, hvad der er hvad.

Et træ er et træ